

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра психології та педагогіки**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	Галузеве машинобудування	
Обсяг дисципліни	3 кредити (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (30 академічних годин)	
Форма контролю	диференційований залік	

Координатор курсу: Сайко Н.О., доцент кафедри психології та педагогіки, док. пед. наук, доцент (понад 150 публікацій наукового, науково-методичного і науково-технічного характеру, з поміж яких 1 у НБД Web on Science, понад 35 статей у фахових виданнях, 2 навчальних посібники, 1 свідоцтво на авторське право).

Мета навчальної дисципліни: формування стійкої усвідомленої системи ставлень до викладацької, педагогічної діяльності; розвиток викладацької майстерності, ознайомлення з її складовими, з напрямками й засобами забезпечення якісної підготовки фахівців; формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу наукової інформації, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання різних видів інформації; оволодіння професійними вміннями та навичками необхідними для ефективної роботи у ЗВО.

Компетентності за ОНП:

ЗК 3 – Креативність. Здатність виявляти творчий підхід до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 – Управлінська здатність. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 9 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК 11 – Здатність використовувати результати досліджень під час науково-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання за ОПП.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, аспіранти повинні:

знати:

- основи організації вищої освіти в Україні;
- сутність, зміст, форми, методи й специфіку викладацької діяльності, характеристики її складників і чинники успішності;
- зміст і характеристики методів викладання, що забезпечують дидактичний процес зі спеціальності;

- орієнтуватися в базових питаннях оптимізації освітнього процесу;

вміти:

- застосовувати власні знання і професійні здібності для оптимального прогнозування, конструювання і адекватного оцінювання своєї педагогічної діяльності;
- застосовувати теоретичні знання для практичної організації освітнього процесу у вищій школі;
- добирати систему ефективних методів, форм, засобів навчання для організації навчально-пізнавальної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: Курс «Педагогіка вищої школи» є важливою складовою підготовки докторів філософії як потенційних претендентів на викладацьку посаду в системі вищої освіти. Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи» базується на таких навчальних дисциплінах, як «Філософія», «Культурологія», «Психологія», «Педагогіка», «Менеджмент»

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Аспірант у повному обсязі засвоїв всі теми програми, вільно володіє змістом всіх завдань навчальної дисципліни, розуміє їх значення для своєї професійної підготовки, на творчому рівні виконав усі завдання	Високий , що є максимальним практично в усіх складових навчальної дисципліни
82- 89	B	Дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань , завдання програми виконав повністю.	Належний , що є максимальним лише у деяких складових навчальної дисципліни
74- 81	C	Добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань навчальної дисципліни. Окремі виконав не в повному обсязі.	Достатній , що є середнім у всіх складових навчальної дисципліни
64-73	D	Задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання не виконав.	Середній , що є мінімально допустимим лише у деяких складових навчальної дисципліни

60-63	Е	Достатньо	Аспірант засвоїв матеріал, що передбачений програмою, лише частково. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань навчальної дисципліни. Виконав окремі завдання.	Базовий , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35- 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Аспірант не засвоїв більшості тем програми, не вміє викласти зміст більшості основних навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань в цілому.	Низький , що є нижчим від мінімально допустимого за більшістю складових навчальної дисципліни
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Аспірант не засвоїв матеріалу, передбаченого програмою, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни.	Нульовий , тобто компетентності відсутні

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік, тестові завдання, реферати, презентації.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу у вищій школі.													
Тема 1-2. Предмет, задачі, основні категорії та методи педагогіки вищої школи	12	4				8							
Тема 3-4. Принципи та методи навчання у ЗВО	12	4				8							
Тема 5-6. Основи дидактики вищої школи	12	4				8							

Тема 7-8. Сучасні тенденції освітнього процесу ЗВО	10	4				6						
Разом за змістовим модулем 1	46	16				30						
Змістовий модуль 2. Характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі.												
Тема 9-10. Викладач вищої школи		4				8						
Тема 11-12. Наукова організація праці викладача вищої школи		4				8						
Тема 13-14. Загальна характеристика форм і методів організації навчання у вищій школі		4				8						
Тема 15. Поняття контролю навчальної діяльності студентів		2				6						
Разом за змістовим модулем 2		14				30						
Усього годин	90	30				60						

Методи контролю

Використовуються такі види контролю, як поточний, модульний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється під час перевірки самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід з аспірантами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань залежить від викладача і доводиться до відома аспірантів на першому занятті.

Модульний контроль передбачає перевірку знань аспірантів з певної частини матеріалу та здатності до інтегрованого відображення ними знань з різних тем, що входять до складу змістового модуля. Модульний контроль реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль передбачає, з одного боку, обрахування балів, отриманих аспірантом з усіх видів робіт протягом семестру, а з іншого – проведення диференційованого заліку з даної дисципліни відповідно до заздалегідь складених питань, з якими аспіранти попередньо ознайомлюються. На основі цього аспірант отримує загальну оцінку з навчальної дисципліни.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» / Укл. Н.О. Сайко – Полтава, 2020 року. – 19 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»).

2. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Рекомендована література Базова

1. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М.М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2014. – 456 с.
2. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія. Навч. посіб. / Т. М. Лисянська, – К.: Каравела, 2019.
3. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб./ Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г.Базилевич, Т.Г. Дмитренко та ін.; За ред.. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2006.
4. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.
5. Хрестоматія з педагогіки вищої школи : навчальний посібник / [уклад. : В. І. Лозова, А. В. Троцько, О. М. Іонова, С. Т. Золотухіна ; за заг. ред. В. І.Лозової]. – Х. : Віровець А. П. «Апостроф», 2011. – 408 с.
6. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Наук.-метод. посібник / І.Д Бех. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.

Додаткова

1. Академічна доброчесність: шлях до очищення // Освіта України. – 2019. – № 22 квіт. (№ 16/17). – С. 12-13.
2. Балик Н.Р. Інноваційне освітнє середовище університету як інструмент підвищення якості знань педагогів нової формації / Н.Р. Балик, Г.П. Шмигер // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2018. – № 1. – С. 4-10.
3. Барбашова І.А Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с.
4. Болонський процес : нормативно-правові документи / уклад.: З.І. Тимошенко, І.Г. Оніщенко, А.М. Грехов, Ю. . Палеха. – К. : Вид-во Європ. У., 2004. – 102 с.
5. Воробієнко П. Удосконалення практичної підготовки студентів у закладах вищої освіти / П. Воробієнко // Вища освіта України. – 2018. – № 3. – С. 29-38.
6. Гірняк А. Психологічний аналіз і систематика стилів освітньої взаємодії / А. Гірняк // Психологія і суспільство. – 2018. – № 1/2. – С. 118-126.
7. Савченко Н. Особливості компетентісно орієнтованого навчання у вищій школі / Н. Савченко, М. Дубінка, О. Язловецька // Рідна школа : наук.-пед. журнал / МОН України. – 2019. – № 2. – С. 22-28.
8. Сікорський П. Формування нових технологій навчання у закладах вищої освіти / П. Сікорський, І. Колодій // Вища освіта України. – 2019. – № 2. – С. 68-76.
9. Шелестова А.М. Онлайн-сервіси як перспективні та альтернативні засоби навчання студентів вищів України / А. М. Шелестова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : наук. журнал / Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – 2018. – № 2. – С. 23-29.

Інформаційні ресурси

1. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
2. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки імені В. Вернадського.
3. www.ekniga.com.ua – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники.

4. www.7ua.net – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.
5. www.lib.com.ua – Сайт електронної бібліотеки.
6. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [Електронний ресурс] / А.І. Кузьмінський. – URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>.